



# Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky  
České republiky

Brno  
15. 6. 2007

3

## Hemodialýza - činnost oboru v Jihomoravském kraji v roce 2006

*Haemodialysis - Activity in Branch in the Jihomoravsky Region in 2006*

### Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru hemodialýza v Jihomoravském kraji v roce 2006 obsahuje údaje o personálním zajištění, o počtu výkonů dle použité metody a také o počtu pacientů, dialyzačních lůžek a hemodialyzačních přístrojů podle druhu zařízení.

### Summary

*Information on health service activity in the branch of haemodialysis in the Jihomoravsky region in 2006 contains data about personnel capacity, about numbers of examinations by used method and also about numbers of patients, dialysis beds and haemodialysis set-ups by type of establishment.*

Podkladem pro zpracování údajů je roční výkaz o činnosti hemodialyzačních středisek, který vyplňuje každé samostatné zařízení, oddělení nebo pracoviště, včetně ambulantních částí nemocnic, kde se provádí hemodialýza nebo jiná očišťovací metoda. Informace o stáří přístrojů byly čerpány z výkazu o přístrojovém vybavení zdravotnických zařízení. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR pro rok 2006, formuláře a pokyny pro vyplnění jsou vystaveny na internetu [www.uzis.cz](http://www.uzis.cz) [NZIS/Výkazy 2006]. Počet obyvatel pro výpočet ukazatelů byl získán z dostupných zdrojů ČSÚ. Souhrnné IZK o činnosti oboru z předchozích let a za ostatní kraje lze získat na výše uvedených stránkách ústavu v části Rychlé informace. Všechna zařízení v kraji, která mají zpravodajskou povinnost, odevzdala vyplněný výkaz. Změnou proti minulému roku je, že údaje nejsou uvedeny za jednotlivá zařízení, ale pouze za jejich druhy, nemocnice fakultní a ostatní a hemodialyzační střediska, z důvodu neposkytnutí souhlasu k publikování ze dvou nemocnic.

Hemodialýzu v kraji provádí dvě hemodialyzační pracoviště interního a jedno pracoviště dětského oddělení ve fakultních nemocnicích, pět hemodialyzačních oddělení v ostatních nemocnicích a dvě hemodialyzační střediska. Na mapě jsou uvedena sídla s počtem pracovišť, ve kterých je poskytována péče.

Činnost dialyzačních pracovišť zabezpečovalo ke konci roku celkem 17,85 lékařů, 119,48 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (dále jen ZPBD) a 9,88 ostatních pracovníků, kam jsou zařazeni sanitáři, technici, psychologové apod. U všech kategorií pracovníků došlo proti minulému roku ke snížení úvazků, lékaři o 0,85, ZPBD o 2,27 a ostatní odborní pracovníci o 3,5. V ČR přibyla tři zařízení, 3,60 lékařů a 1,94 ZPBD a poklesl počet jiných odborných pracovníků.

Z celkového počtu 62,5 tisíce provedených výkonů, což je o 3,5 % méně než v roce předchozím, se 83 % uskutečnilo hemodialýzou a 16,5 % hemodiafiltrací, zbývající výkony připadly na hemofiltraci, plasmaferézu a hemoperfusi. Na jednom dialyzačním lůžku bylo provedeno v průměru 625 výkonů, to je o 50 méně než v loňském roce, do kdy počet výkonů na lůžko plynule narůstal. V ČR připadá na 1 lůžko 667 výkonů a tato hodnota se již několik let udržuje.

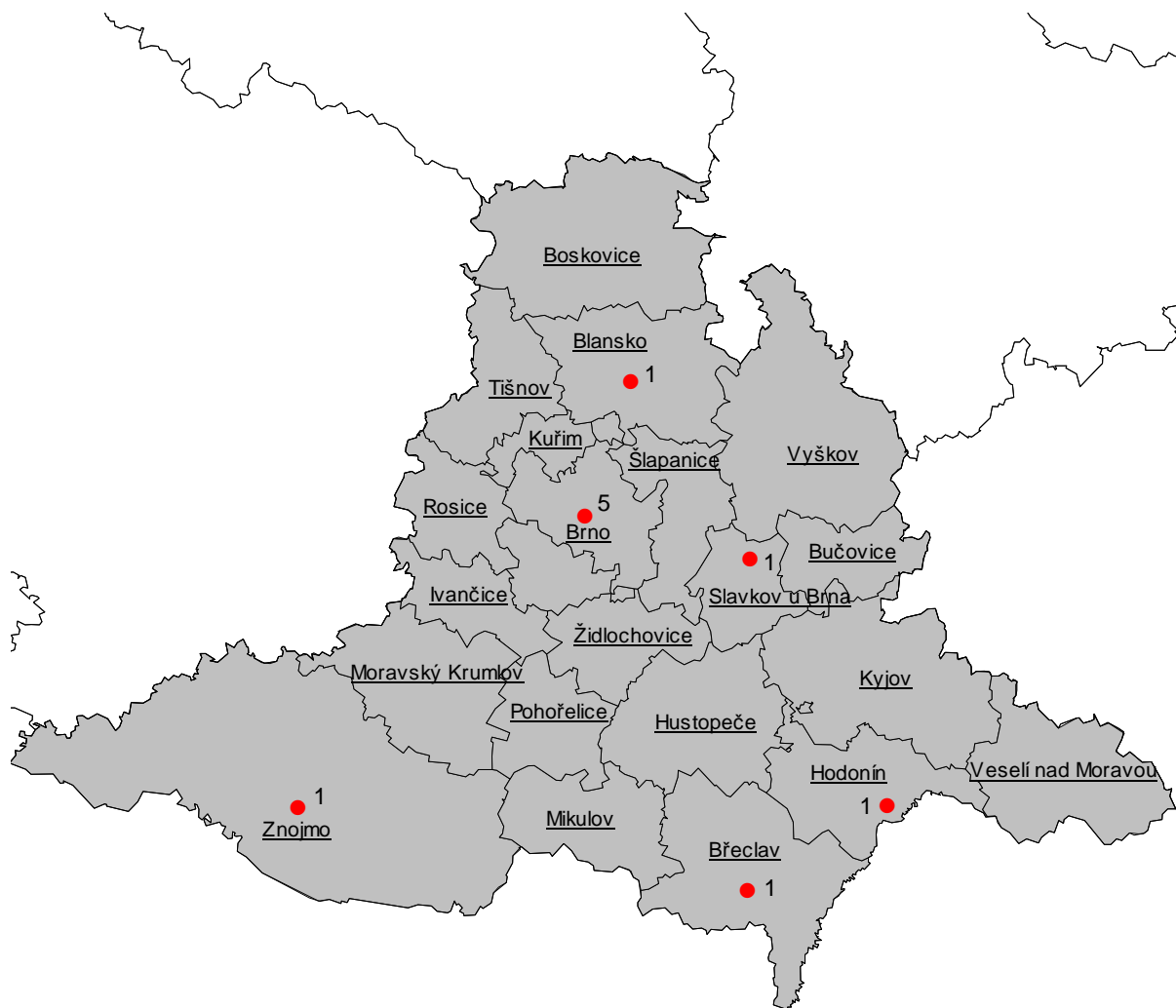
Na hemodialyzačních pracovištích jsou pacienti léčeni hemodialýzou a peritoneální dialýzou. Rozlišují se dva programy hemodialýzy: chronický, kde je nutno pravidelně opakovat proceduru po zbytek života, respektive do možné transplantace ledviny, a akutní program, který se používá v případě otrav, při dočasném selhání ledvin a podobně. Hemodialýzu podstoupilo celkem 963 pacientů, 43 % v akutním a 57 % v chronickém programu. Polovina chronických pacientů byla ve věku 20-64 let, druhá polovina byla starší; dva pacienti byly ve věku do 19 let. Dalších 51 pacientů podstoupilo peritoneální dialýzu.

Během roku přibyla 4 lůžka a jejich počet tak dosáhl 100, pro akutní pacienty bylo určeno 9 lůžek a pacienti v chronickém programu měli k dispozici 91 lůžko. V ČR bylo celkem 962 lůžek, o 24 více než v roce 2005; jejich počet meziročně plynule roste a od roku 2003 představuje nárůst 107 lůžek.

K léčbě bylo využíváno 168 hemodialyzačních přístrojů, z toho bylo 62 starších 8 let a 17 nových nebo po celkové generální opravě. Všechny přístroje byly umístěny na hemodialyzačních pracovištích nebo odděleních. Proti roku 2005 se jejich počet zvýšil o 14, od roku 2003 přibyla již 29 přístrojů. Zařízení vlastní 147 přístrojů a 21 jich mají zapůjčených nebo pronajatých. V ČR je celkem 1 499 hemodialyzačních přístrojů, z toho 1 390 přímo na hemodialyzačních pracovištích, kde se jejich počet za poslední 3 roky zvýšil o 171. Počet přístrojů, jejich vlastnictví a stáří se sleduje na výkaze o přístrojovém vybavení zdravotnického zařízení, na výkaze o činnosti oboru se sleduje pouze jejich počet. V ČR je navíc 109 přístrojů umístěných jinde než na hemodialyzačních pracovištích, v tabulce uvedené stáří přístrojů se proto týká všech 1 499 hemodialyzačních přístrojů vykázaných na výkaze o přístrojovém vybavení zařízení.

Zpracovala: MUDr. Jaroslava Pazourková  
ÚZIS ČR, Jihomoravský krajský odbor  
Výstavní 17/19, 603 00 Brno  
telefon: 543 184 164, fax: 543 184 165  
e-mail: [pazourkova@uzis.cz](mailto:pazourkova@uzis.cz)  
<http://www.uzis.cz/>

### Sít' zdravotnických zařízení v Jihomoravském kraji poskytujících hemodialyzační péči dle ORP \*)



● - sídlo zdravotnického zařízení

1 - počet zdravotnických zařízení

\*) - správní obvod obce s rozšířenou působností

Znojmo - název správního obvodu obce s rozšířenou působností

**Personální zajištění a činnost**

Hemodialyzační pracoviště podle území a druhu zařízení	počet zařízení a pracovišť	Počet pracovníků <sup>1)</sup>			Počet provedených výkonů	
		lékaři	ZPBD <sup>2)</sup>		na 1 ZPBD <sup>2)</sup>	na 1 léčeného pacienta
			absolutně	na 1 dialyzační lůžko		
ČR	93	169,37	1 073,03	1,1	598	1 367
Jihomoravský kraj	10	17,85	119,48	1,2	523	1 226
v tom:						
Fakultní nemocnice	3	7,15	39,01	1,1	550	580
Ostatní nemocnice	5	6,20	60,67	1,5	486	3 689
Hemodialyzační střediska	2	4,50	19,80	0,8	583	1 924

<sup>1)</sup> Součet úvazků, vč. smluvních

<sup>2)</sup> ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, § 5 - § 21

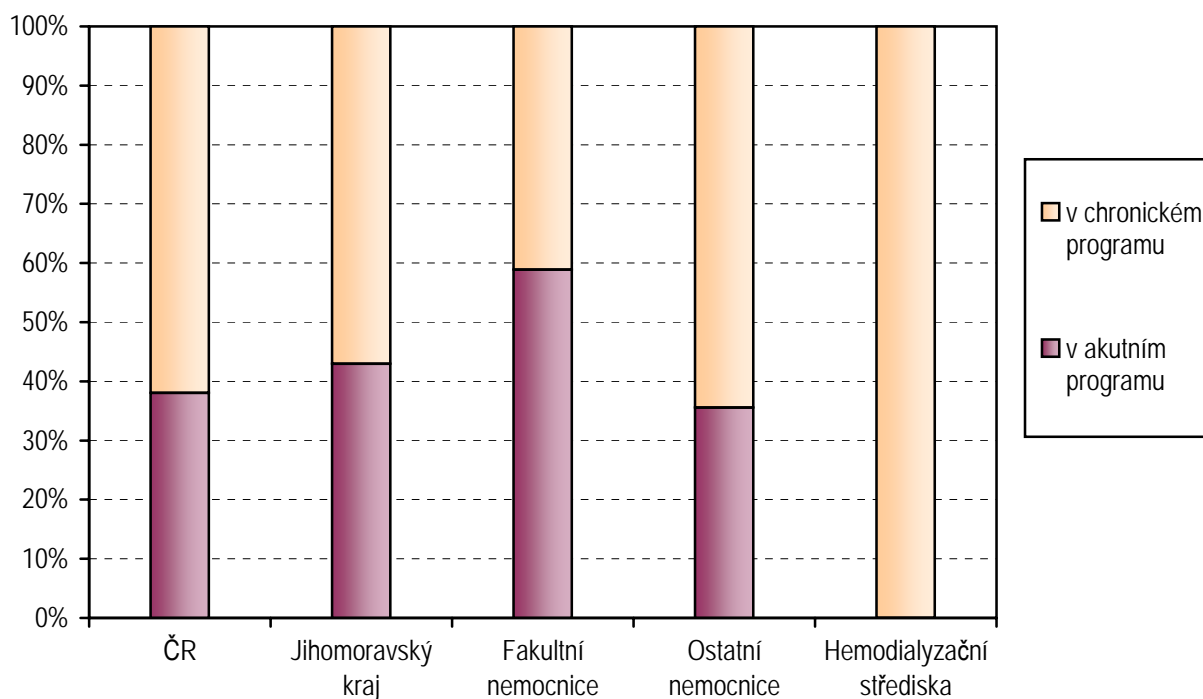
**Provedené výkony podle metody**

Hemodialyzační pracoviště podle území a druhu zařízení	Počet provedených výkonů					
	celkem	v tom				
		hemo- dialýzou	hemo- filtrací	hemo- diafiltrací	plasma- ferézou	hemo- perfusí
ČR	641 300	512 582	2 409	125 220	1 065	24
Jihomoravský kraj	62 516	51 889	196	10 354	73	4
v tom:						
Fakultní nemocnice	21 464	17 178	10	4 199	73	4
Ostatní nemocnice	29 510	26 565	68	2 877	-	-
Hemodialyzační střediska	11 542	8 146	118	3 278	-	-

## Počet léčených pacientů

Hemodialyzační pracoviště podle území a druhu zařízení	Počet pacientů léčených hemodialýzou					počet pacientů na 1 lékaře	Počet pacientů léčených peritoneální dialýzou
	v programu		v programu chronickém ve věkové skupině				
	akutním	chronickém	0-19 let	20-64 let	65 let a více		
ČR	3 321	5 409	30	2 622	2 757	51,5	469
Jihomoravský kraj	414	549	2	270	277	53,9	51
v tom:							
Fakultní nemocnice	279	195	2	89	104	66,3	37
Ostatní nemocnice	135	245	-	128	117	61,3	8
Hemodialyzační střediska	-	109	-	53	56	24,2	6

## Struktura pacientů léčených hemodialýzou

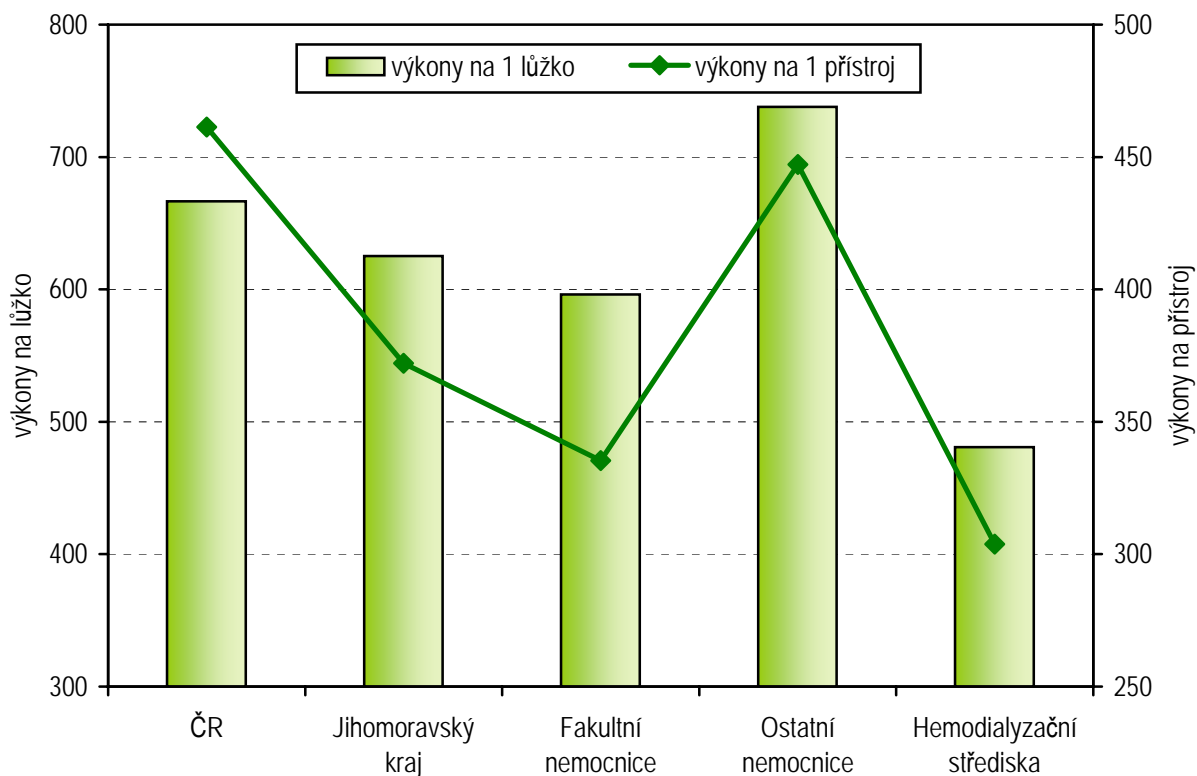


## Dialyzační lůžka (místa) a přístrojové vybavení

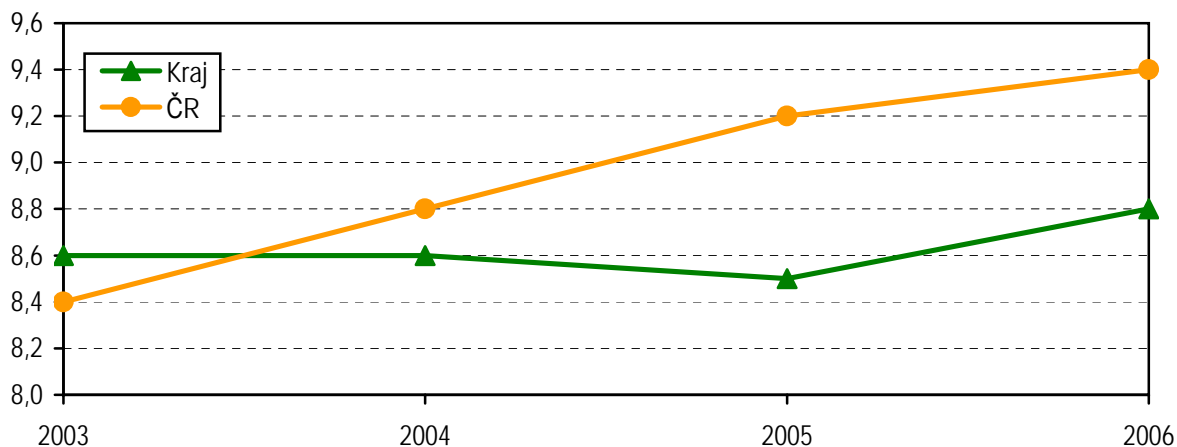
Hemodialyzační pracoviště podle území a druhu zařízení	Dialyzační lůžka (místa)		Počet výkonů na 1 lůžko	Hemodialyzační přístroje			Počet výkonů na 1 přístroj
	akutní	chronická		celkem	z toho (v %) <sup>1)</sup>		
					ve stáří do 1 roku	starší 8 let	
ČR	79	883	667	1 390	8,5	32,1	461
Jihomoravský kraj	9	91	625	168	10,1	36,9	372
v tom:							
Fakultní nemocnice	4	32	596	64	6,3	40,6	335
Ostatní nemocnice	5	35	738	66	15,2	39,4	447
Hemodialyzační střediska	-	24	481	38	7,9	26,3	304

<sup>1)</sup> Stáří přístrojů v ČR uvedené v tabulce se týká všech přístrojů, tzn. i těch umístěných jinde než přímo na hemodialyzačních pracovištích, podrobněji v textu

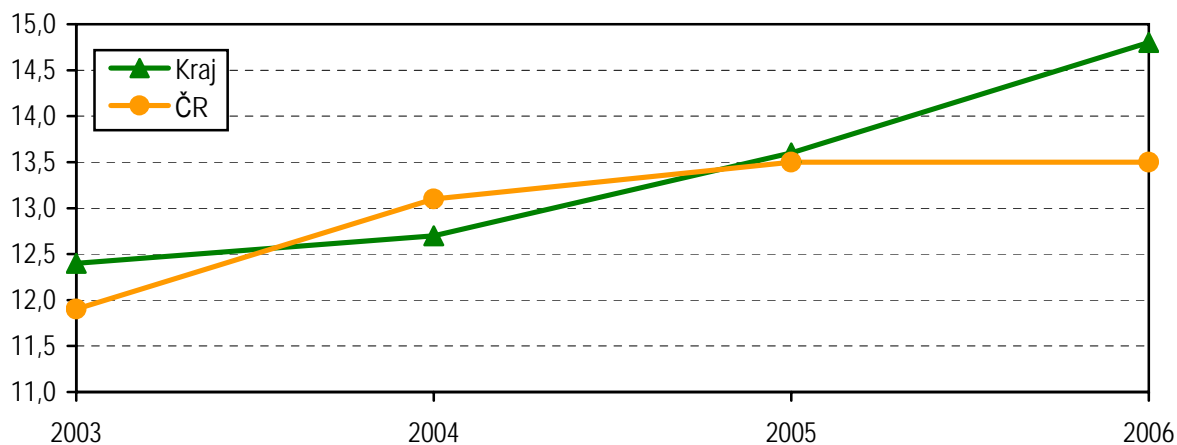
### Počet výkonů na jedno hemodialyzační lůžko a na jeden hemodialyzační přístroj



### Počet hemodialyzačních lůžek na 100 tisíc obyvatel v letech 2003 - 2006



### Počet hemodialyzačních přístrojů na 100 tisíc obyvatel v letech 2003 - 2006



### Počet výkonů na 1 tisíc obyvatel v letech 2003 - 2006

